

8

Αποκάλυψη 8:1 Και όταν άνοιξε την έβδομη σφραγίδα, έγινε σιωπή στον ουρανό μέχρι μισή ώρα.
2 Και είδα τους επτά αγγέλους που στέκονταν μπροστά στον Θεό· και τους δόθηκαν επτά σάλπιγγες.
3 Και ήρθε ένας άλλος άγγελος, και στάθηκε μπροστά από το θυσιαστήριο, κρατώντας ένα χρυσό θυμιατήρι· και του δόθηκαν πολλά θυμιάματα, για να τα προσφέρει μαζί με τις προσευχές όλων των αγίων επάνω στο χρυσό θυσιαστήριο, που είναι μπροστά από τον θρόνο.
4 Και ο καπνός των θυμιαμάτων, με τις προσευχές όλων των αγίων, ανέβηκε από το χέρι του αγγέλου μπροστά στον Θεό·
5 και ο άγγελος πήρε το θυμιατήρι, και το γέμισε από τη φωτιά του θυσιαστηρίου, και την έριξε στη γη· και έγιναν φωνές και βροντές και αστραπές και σεισμός.
6 Και οι επτά άγγελοι, που είχαν τις επτά σάλπιγγες, ετοίμασαν τον εαυτό τους για να σαλπίσουν.
7 Και σάλπισε ο πρώτος άγγελος και έγινε χαλάζι και φωτιά αναμιγμένα με αίμα, και ρίχτηκαν στη γη· και το ένα τρίτο των δέντρων κατακάηκε, και κάθε χλωρό χορτάρι κατακάηκε.
8 Και σάλπισε ο δεύτερος άγγελος, και σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν με φωτιά ρίχτηκε στη θάλασσα· και το ένα τρίτο της θάλασσας έγινε αίμα·
9 και πέθανε το ένα τρίτο των έμψυχων κτισμάτων που ήσαν μέσα στη θάλασσα· και το ένα τρίτο των πλοίων καταστράφηκε.
10 Και σάλπισε ο τρίτος άγγελος, και από τον ουρανό έπεσε ένα μεγάλο αστέρι που καιγόταν σαν λαμπάδα, και έπεσε επάνω στο ένα τρίτο των ποταμών, κι επάνω στις πηγές των νερών·
11 και το όνομα του αστεριού λέγεται Άψινθος και το ένα τρίτο των νερών έγινε άψινθος, και πολλοί άνθρωποι πέθαναν από τα νερά, επειδή έγιναν πικρά.
12 Και σάλπισε ο τέταρτος άγγελος, και χτυπήθηκε το ένα τρίτο του ήλιου, και το ένα τρίτο του φεγγαριού, και το ένα τρίτο των αστεριών, ώστε να σκοτιστεί το ένα τρίτο απ' αυτά, και η ημέρα να χάσει το ένα τρίτο από το φωτισμό της, το ίδιο και η νύχτα.
13 Και είδα, και άκουσα έναν άγγελο να πετάει στο μέσον του ουρανού, ο οποίος έλεγε με δυνατή φωνή: Αλίμονο, αλίμονο, αλίμονο σ' αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη, για τις υπόλοιπες φωνές της σάλπιγγας των τριών αγγέλων που πρόκειται να σαλπίσουν.

8:1 ΣΙΩΠΗ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

“Και όταν άνοιξε την έβδομη σφραγίδα, έγινε σιωπή στον ουρανό μέχρι μισή ώρα” Αποκάλυψη 8:1. Αυτό που εντυπωσιάζει στην Αποκάλυψη είναι ο αλληγορικός τρόπος που παρουσιάζεται ένα σύνολο γεγονότων σε επτάδες: οι επτά εκκλησίες, σφραγίδες, σάλπιγγες, βροντές και πληγές. Σε κάθε περίπτωση το έβδομο σύμβολο κάθε αλληγορίας αποτελεί την εισαγωγή για το θέμα που αναπτύσσεται στα επόμενα κεφάλαια. Για παράδειγμα η έβδομη πληγή (Αποκάλυψη 16:17-21) αναγγέλλει την κρίση της “μεγάλης Βαβυλώνας” και είναι η εισαγωγή για τα επόμενα τρία κεφάλαια που παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με την κρίση της Βαβυλώνας.¹

Η έβδομη σφραγίδα αναφέρει ότι γίνεται **“σιωπή στον ουρανό μέχρι μισή ώρα”**. Σύμφωνα με το πρότυπο που αναφέραμε, η φράση αυτή θα πρέπει να είναι η εισαγωγή των επόμενων κεφαλαίων, δηλαδή των επτά σαλπίγγων. Με άλλα λόγια, υπάρχει κάποιος λόγος που οι επτά άγγελοι σαλπίζουν στη διάρκεια της συμβολικής **“μισής ώρας”**, όπου υπάρχει **“σιωπή στον ουρανό”**.

Οι επτά σάλπιγγες είναι μια σειρά τρομακτικών καταστροφών που “πέφτουν” στη φύση και στην ανθρωπότητα, συχνά καταστρέφοντας το ένα τρίτο αυτού που “κτυπούν”. Στο χιαστό ρητορικό σχήμα η

¹ Η επιστολή προς την έβδομη εκκλησία (Λαοδικεία) τελειώνει με τη δήλωση του Ιησού: “Όποιος νικάει, θα του δώσω να καθίσει μαζί μου στον θρόνο μου, όπως κι εγώ νίκησα και κάθισα μαζί με τον Πατέρα μου στον θρόνο του” (Αποκάλυψη 3:21). Τα επόμενα κεφάλαια παρουσιάζουν τον Πατέρα στο θρόνο Του και τη διαδικασία της κρίσης που επιτρέπει στους ανθρώπους να καθίσουν μαζί Του στο θρόνο Του. Παρομοίως η έβδομη σάλπιγγα (Αποκάλυψη 11:15-19) εισαγάγει την εκτελεστική κρίση (“Τα έθνη οργίστηκαν, και ήρθε η οργή Σου, και ο καιρός των νεκρών, για να κριθούν, και να δώσεις τον μισθό στους δούλους Σου, τους προφήτες, και στους αγίους, και σ' εκείνους που φοβούνται το όνομά σου, τους μικρούς και τους μεγάλους, και να φθείρεις αυτούς που φθείρουν τη γη” (Αποκάλυψη 11:18). Τα επόμενα κεφάλαια 12-20, εξηγούν λεπτομερώς το γιατί και ποιους αφορά η εκτελεστική κρίση.

περικοπή των επτά σαλπίγγων αντιστοιχίζεται στην περικοπή των επτά τελευταίων πληγών και κατ' ουσία φαίνεται ότι οι σάλπιγγες αποτελούν μια περιορισμένη εκδήλωση των επτά τελευταίων πληγών.² Αν μελετήσουμε περικοπές που αναφέρονται σε καταστροφικές πληγές ή κρίσεις, στη σιωπή στον ουρανό, και αναφορές σε χρόνο (“μισή ώρα”), βλέπουμε να παρουσιάζεται μια συνοχή εννοιών που μας βοηθά να κατανοήσουμε τη σημασία των συμβολισμών.

Οι πληγές και οι κρίσεις της Αποκάλυψης συμβαίνουν στη διάρκεια μιας αλληγορικής ώρας. Για παράδειγμα, η κρίση της Βαβυλώνας εκτελείται σε μια ώρα (“Βαβυλώνα... μέσα σε μία ώρα ήρθε η κρίση σου” Αποκάλυψη 18:10, βλ. επίσης εδ. 17, 19). Η τελική κρίση διενεργείται στη διάρκεια μιας συμβολικής ώρας (“ήρθε η ώρα της κρίσης” Αποκάλυψη 14:7). Το εδάφιο Αποκάλυψη 3:10, είναι πιο συναφές με την έβδομη σφραγίδα: “η ώρα του πειρασμού, που πρόκειται να έρθει επάνω σε ολόκληρη την οικουμένη, για να δοκιμάσει αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη”.

Η “ώρα του πειρασμού” στον Ιώβ αναφέρεται ως “καιρός θλίψης” (Ιώβ 38:23). Η μετάφραση των Εβδομήκοντα αντί για τη λέξη καιρός αναφέρει τη λέξη ώρα. Ακριβώς η ίδια λέξη χρησιμοποιείται και στην Αποκάλυψη 3:10 και 8:1.

Η ώρα του πειρασμού ή ο καιρός της θλίψης φαίνεται να χωρίζεται σε δύο φάσεις. Η έβδομη σφραγίδα αναφέρει “μισή ώρα” και ακολουθείται από τις πληγές των επτά σαλπίγγων. Στη διάρκεια αυτής της μισής ώρας υπάρχει σιωπή στον ουρανό, “Έγινε σιωπή στον ουρανό μέχρι μισή ώρα”. Προφανώς σε αυτή τη χρονική περίοδο ο Θεός δεν επεμβαίνει, επειδή στην Αγία Γραφή όταν επεμβαίνει ο Θεός δεν υπάρχει σιωπή. “Ο Θεός μας θα έρθει, και δεν θα σιωπήσει· φωτιά που κατατρώει θα είναι μπροστά απ’ αυτόν, και γύρω του δυνατή ανεμοζάλη. Θα προσκαλέσει τους ουρανοί από πάνω, και τη γη, για να κρίνει τον λαό του... και στον ασεβή ο Θεός είπε:... έπραξες τέτοια πράγματα, και σιώπησα... Θα σε ελέγξω... Βάλτε, λοιπόν, τούτο στο νου σας, εσείς που ξεχνάτε τον Θεό, μήπως και σας αρπάξω, και δεν θα υπάρξει κανένας για να σας λυτρώσει” (Ψαλμοί 50:3,4,16,21,22). “Να, είναι γραμμένο μπροστά μου: Δεν θα σιωπήσω, αλλά θα ανταποδώσω, ναι, θα ανταποδώσω στους κόλπους τους, τις ανομίες σας, και μαζί τις ανομίες των πατέρων σας, λέει ο Κύριος” (Ησαΐας 65:6,7).

Στα παραπάνω εδάφια συναντάμε ένα διάστημα σιωπής (“και σιώπησα”) στο οποίο ο Θεός δεν επεμβαίνει, αλλά προσφέρει στους ασεβείς την ευκαιρία να “βάλ(ετε) τούτο στο νου σας, εσείς που ξεχνάτε τον Θεό, μήπως και σας αρπάξω”. Με άλλα λόγια ο Θεός προφέρει μια σοβαρή προειδοποίηση και καλεί σε μετάνοια πριν στείλει τις κρίσεις Του. Στην Αποκάλυψη το διάστημα αυτό της σιωπής αντιστοιχεί σε “μισή ώρα” στη διάρκεια της οποίας πέφτουν οι πληγές των σαλπίγγων. Αυτές ακολουθούνται από την υπόλοιπη “ώρα του πειρασμού” όπου δηλώνει ο Θεός ότι “δεν θα σιωπήσω, αλλά θα ανταποδώσω... τις ανομίες σας”. Με άλλα λόγια στο δεύτερο μισό της ώρας ο καιρός για να μετανοήσει κάποιος θα έχει τελειώσει και ο Θεός θα στείλει τις κρίσεις Του. Αυτό συνδέεται άμεσα με τις επτά τελευταίες πληγές.

Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει τις δυο φάσεις της Ώρας του Πειρασμού (του καιρού της θλίψης ή της μεγάλης θλίψης).

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥ (Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΗΣ ΘΛΙΨΗΣ)

8:2 ΟΙ ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ

Αν ο Θεός σιωπά (δεν επεμβαίνει) στη διάρκεια των σαλπισμάτων, τότε ποιος είναι αυτός που στέλνει τις πληγές; Κάποια χαρακτηριστικά των πληγών καθιστούν σαφές ότι οι σάλπιγγες αποτελούν δραστηριότητες του Σατανά, μία απομίμηση των επτά τελευταίων πληγών.

² Π.χ. η δεύτερη σάλπιγγα αναφέρεται σε ένα βουνό που πέφτει στη θάλασσα μετατρέποντας το ένα τρίτο της θάλασσας σε αίμα, ενώ η δεύτερη πληγή πέφτει στη θάλασσα και γίνεται όλη αίμα. Η τρίτη σάλπιγγα πέφτει στο ένα τρίτο των ποταμών και του νερού και γίνονται αίμα, ενώ η τρίτη πληγή πέφτει σε όλα τα ποτάμια και τις πηγές και γίνονται αίμα, κτλ.

Κατ' αρχήν οι πληγές των σαλπιδίων προσβάλλουν το ένα τρίτο: το ένα τρίτο της θάλασσας, των έμψυχων κτισμάτων, των πλοίων, των ποταμών και των πηγών των νερών, του ήλιου, του φεγγαριού και των αστεριών, σκοτώνοντας το ένα τρίτο της ανθρωπότητας (Αποκάλυψη 8:8-12, 9:15,18). Βλέπουμε στην Αποκάλυψη 12:4 ότι ο "κόκκινος δράκοντας", ο Σατανάς, είναι που "έσυρε το ένα τρίτο των αστεριών του ουρανού, και τα έριξε στη γη". Η καταστροφή του ενός τρίτου υποδηλώνει σατανική δραστηριότητα.

Δεδομένου ότι ο Θεός είναι αγάπη και από τη φύση Του μοιράζεται και προσφέρει, η ίδια η Θεότητα είναι μια Τριάδα όπου η αγάπη εκφράζεται ανάμεσα στα τρία μέλη. Το ένα τρίτο είναι το αντίθετο της Τριάδας, αντανακλώντας την επιθυμία του Σατανά να ζητά τη δόξα για τον εαυτό του και να μη τη μοιράζεται με κανέναν. Συνεπώς, το ένα τρίτο είναι ένας σατανικός αριθμός και οι σάλπιγγες που καταστρέφουν το "ένα τρίτο" αποτυπώνουν το αποτέλεσμα των σατανικών δραστηριοτήτων.

Επιπλέον, ο "βασιλιάς" που είναι επικεφαλής της πέμπτης πληγής είναι "ο άγγελος της αβύσσου", ο Σατανάς (Αποκάλυψη 9:11). Η πληγή της έκτης σάλπιγγας αφορά στο λύσιμο των τεσσάρων αγγέλων "που είναι δεμένοι στον μεγάλο ποταμό Ευφράτη" (Αποκάλυψη 9:14). Ο Ευφράτης διασχίζει το κέντρο της Βαβυλώνας, του βασιλείου του Σατανά και όταν Θεός θα ρίξει τις επτά πληγές, ο ποταμός Ευφράτης ξεραίνεται.³

Τέλος, ένας βασικός σκοπός των σαλπιδίων στην Αγία Γραφή είναι να προειδοποιήσουν το λαό του Θεού ότι οι εχθροί πλησιάζουν.⁴ **"Και είδα τους επτά αγγέλους, που στέκονταν μπροστά στον Θεό και τους δόθηκαν επτά σάλπιγγες"** (Αποκάλυψη 8:2). Άγγελοι σαλπίζουν προειδοποιώντας τα παιδιά του Θεού ότι ο Σατανάς, ο οποίος ήταν μέχρι ένα βαθμό δεμένος ή περιορισμένος (όπως περιγράφεται από τους "τέσσερις αγγέλους να στέκονται επάνω στις τέσσερις γωνίες της γης, που κρατούσαν τους τέσσερις ανέμους της γης" Αποκάλυψη 7:1) τώρα θα λυθεί και θα του επιτραπεί να φέρει την καταστροφή. Το γεγονός ότι ο Θεός δεν τον εμποδίζει ονομάζεται "σιωπή στον ουρανό". Συμβαίνει το ίδιο που συνέβηκε στο βιβλίο του Ιώβ, ο Σατανάς προκαλεί τον Θεό και ο Θεός του επιτρέπει να 'αποδείξει' τους ισχυρισμούς του επιτιθέμενος στον Ιώβ, αλλά σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο Θεός παρουσιάζει τον Ιώβ ως απόδειξη ότι ο Σατανάς δεν κυριαρχεί σε όλο τον κόσμο. "Και ο Κύριος είπε στον Σατανά: Να, στο χέρι σου όλα όσα έχει..." (Ιώβ 1:10-12).⁵ Η διαφορά είναι ότι αντί ο Σατανάς να επιτεθεί απευθείας στο λαό του Θεού, όπως έκανε με τον Ιώβ, προκαλεί ταραχές και καταστροφές σε ευρεία κλίμακα για να κλονίσει την πίστη των παιδιών του Θεού.⁶

8:3 ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΘΥΜΙΑΤΗΡΙΟ

Η ερμηνεία ότι ο Θεός αποσύρει την προστασία Του στη διάρκεια των σαλπιδίων υποστηρίζεται από την επόμενη σκηνή: η πτώση του θυμιατηρίου. **"Και ήρθε ένας άλλος άγγελος, και στάθηκε μπροστά από το θυσιαστήριο, κρατώντας ένα χρυσό θυμιατήρι· και του δόθηκαν πολλά θυμιάματα, για να τα προσφέρει μαζί με τις προσευχές όλων των αγίων επάνω στο χρυσό θυσιαστήριο, που είναι μπροστά από τον θρόνο. Και ο καπνός των θυμιαμάτων, με τις προσευχές όλων των αγίων, ανέβηκε από το χέρι του αγγέλου μπροστά στον Θεό"** Αποκάλυψη 8:3.

Το θυμιατήριό ήταν ένα μικρό δοχείο που κρεμόταν από αλυσίδες και ήταν γεμάτο με θυμιάμα που ανέδιδε ένα σύννεφο αρωματικού καπνού. Το χρησιμοποιούσαν οι ιερείς στις λειτουργίες του επίγειου

³ Αποκάλυψη 16:12.

⁴ Νεεμίας 4:18-20, Ιερεμίας 4:5,6, 19-21, 6:1, Ιεζεκιήλ 33:1-6, Ιωήλ. 2:1-12.

⁵ Βλ. Παράρτημα 8 για τον σχολιασμό της Μεγάλης Διαμάχης στο βιβλίο του Ιώβ. Ακόμα και όταν ο Θεός επέτρεψε στον Σατανά να προσεγγίσει τον Ιώβ, περιόρισε το καταστροφικό του έργο ("Να, στο χέρι σου όλα όσα έχει· μόνον επάνω σ' αυτόν μη βάλεις το χέρι σου... Να, αυτός είναι στο χέρι σου· μόνον τη ζωή του να φυλάξεις" Ιώβ 1:12, 2:6). Παρομοίως, στον καιρό της θλίψης, ο Σατανάς θα είναι ελεύθερος να ενεργήσει, θα υπάρχουν ωστόσο κάποιοι περιορισμοί (π.χ. στην πέμπτη σάλπιγγα μπορεί να βλάψει μόνο "τους ανθρώπους, που δεν έχουν τη σφραγίδα του Θεού επάνω στα μέτωπά τους" Αποκάλυψη 9:4).

⁶ Ο Θεός αναλαμβάνει την ευθύνη για την καταστροφή που επιτρέπει στον Σατανά να προκαλέσει. Ο Σατανάς ήταν εκείνος που "βγήκε από μπροστά από τον Κύριο" (Ιώβ 2:7) και κατέστρεψε την περιουσία του Ιώβ και τα παιδιά του και παρόλα αυτά όταν επέστρεψε για να ξανακατηγορήσει τον Ιώβ, ο Θεός του λέει "με παρόξυνες εναντίον του, για να τον εξολοθρεύσω χωρίς αιτία" (Ιώβ 2:3). Το ύψιστο παράδειγμα του Θεού να αναλαμβάνει την ευθύνη για τις αμαρτίες των δημιουργημάτων Του εκδηλώνεται όταν ο Ιησούς λαμβάνει το φορτίο της αμαρτίας της ανθρωπότητας και πεθαίνει τον δεύτερο θάνατο στη θέση του αμαρτωλού.

αγιαστηρίου.⁷ Την Ημέρα του Εξιλασμού ο αρχιερέας μετέφερε το θυμιατήριο μαζί του στα Άγια των Αγίων αναδίδοντας ένα σύννεφο καπνού που τον κάλυπτε απέναντι στη δόξα του Θεού “για να μην πεθάνει” (Λευιτικό 16:12,13). Συνεπώς το θυμιατήριο ήταν ένα όργανο μεσολάβησης και προστασίας.

Στην ιστορία της ανταρσίας του Κορέ, του Δαθάν και του Αβειρών την εποχή του Μωυσή στην έρημο (Αριθμοί 16) το θυμιατήριο συμβόλιζε τη μεσιτεία και την προστασία από την καταστροφή. Αυτοί οι τρεις, μαζί με άλλα 250 άτομα προκάλεσαν τον Μωυσή λέγοντας ότι και εκείνοι πρέπει να ιεουργούν επειδή “ολόκληρη η συναγωγή, όλοι είναι άγιοι” (Αριθμοί 16:3). Ο Θεός έδειξε ότι απορρίπτει την πρότασή τους, ανοίγοντας τη γη, καταπίνοντάς τους και ρίχνοντας φωτιά από τον ουρανό που τους κατέκαψε. Παρά την προφανή πράξη του Θεού, “την επόμενη ημέρα, ολόκληρη η συναγωγή των γιων Ισραήλ γόγγυσαν ενάντια στον Μωυσή και στον Ααρών, λέγοντας: «Εσείς φονεύσατε τον λαό του Κυρίου»” (Αριθμοί 16:41). “Και ο Κύριος μίλησε στον Μωυσή, λέγοντας: «Αποσυρθείτε μέσα απ’ αυτή τη συναγωγή, για να τους αφανίσω μονομιάς»... Και ο Μωυσής είπε στον Ααρών: «*Πάρε το θυμιατήριο, και βάλε σ’ αυτό φωτιά από το θυσιαστήριο, και βάλε επάνω θυμίαμα, και πήγαινε γρήγορα στη συναγωγή, και κάνε εξιλέωση γι’ αυτούς· επειδή, βγήκε οργή από τον Κύριο· και να, η πληγή άρχισε*». Και ο Ααρών πήρε το θυμιατήριο, όπως είπε ο Μωυσής, και έτρεξε στο μέσον της συναγωγής· και να, η πληγή είχε αρχίσει στον λαό· και έβαλε θυμίαμα, και έκανε εξιλέωση για τον λαό. Και στάθηκε ανάμεσα σ’ εκείνους που πέθαναν και στους ζωντανούς, και η θραύση σταμάτησε” (Αριθμοί 16:44-48).

Το θυμιατήριο συμβόλιζε την παρέμβαση ή τη μεσιτεία που προστάτεψε το λαό από τις καταστρεπτικές κρίσεις που του άξιζαν. Εκείνοι που αρνούνται την προσφορά χάρις του Θεού και επιμένουν στην αμαρτία, τους αξίζει να αφεθούν στα χέρια του Σατανά, τον αρχηγό που έχουν επιλέξει, που το μόνο που θέλει είναι η καταστροφή τους. Ο Ιησούς με τη μεγάλη αγάπη και το έλεός Του, μεσιτεύει υπέρ των αμαρτωλών απεικονιζόμενος εδώ ως ο άγγελος που κρατά το χρυσό θυμιατήριο. Η έκβαση όμως της μεγάλης διαμάχης μεταξύ του Θεού και του Σατανά επιτάσσει ότι κάποια μέρα αυτή η μεσιτεία θα ανασταλεί για ένα σύντομο χρονικό διάστημα.

ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ: ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ Ή ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ;

Ένα από τα πιο σημαντικά θέματα σχετικά με τις σάλπιγγες είναι η χρονική περίοδος που εκτυλίσσονται τα γεγονότα, αν συνέβησαν δηλαδή ήδη κάποια στιγμή στην ιστορία ή αν είναι μελλοντικά. Επιπλέον ερωτήματα που χρίζουν εξέτασης είναι η σχέση τους με τον καιρό της θλίψης, το κλείσιμο της θύρας της χάριτος, την αρπαγή της Εκκλησίας και τη Δευτέρα Παρουσία. Εφόσον η περικοπή που αφορά στις σάλπιγγες καταλαμβάνει σχεδόν το 20% του βιβλίου της Αποκάλυψης είναι σημαντικό να καταλήξουμε σε μια εμπειριστατωμένη ερμηνεία.

Μερικοί σχολιαστές διδάσκουν ότι τα γεγονότα των σαλπισμάτων αποτελούν μία ανασκόπηση πτυχών της ιστορίας, συγκρίνοντας τα με το πρότυπο που ακολουθεί το βιβλίο του Δανιήλ. Στον Δανιήλ συναντάμε μια σειρά οραμάτων να αναφέρονται στην ιστορική διαδοχή των αυτοκρατοριών, με κάθε πρόσθετο όραμα να εμπλουτίζει τις λεπτομέρειες για τα γεγονότα της ίδιας χρονικής περιόδου. Ωστόσο, στην προσπάθειά μας να εφαρμόσουμε αυτή την προσέγγιση στις πληγές των σαλπίγγων προκύπτουν κάποια προβλήματα.

Πρώτον, το βιβλίο του Δανιήλ αποτελεί μια σειρά οραμάτων διάσπαρτη με προσωπικές ιστορίες από τη ζωή του Δανιήλ στη Βαβυλώνα. Η Αποκάλυψη όμως παρουσιάζεται ως ένα ενιαίο όραμα με διαφορετικές σκηνές, σαν να μιλάμε για ένα μόνο όραμα του βιβλίου του Δανιήλ.⁸ Επιπλέον, τα στοιχεία

⁷ Β’ Χρονικών 26:18,19, Εβραίους 9:4.

⁸ Στο βιβλίο του Δανιήλ υπάρχουν επαναλήψεις της ιστορίας. Ωστόσο, κάθε επανάληψη είναι μέρος ενός ξεκάθαρα διαφορετικού οράματος στο οποίο ο προφήτης αναφέρει τη χρονική περίοδο, την τοποθεσία που βρισκόταν όταν του παρουσιάστηκε το όραμα και τι ακριβώς συμβαίνει στον ίδιο. Για παράδειγμα, το όραμα του όγδοου κεφαλαίου με το κριάρι, τον τράγο και το μικρό κέρατο ξεκινάει “κατά τον τρίτο χρόνο της βασιλείας του βασιλιά Βαλτάσαρ... ήμουν στα Σούσα, τη βασιλική πόλη, που είναι στην επαρχία του Ελάμ, και είδα στην όραση, και εγώ ήμουν κοντά στον ποταμό Ουλαΐ” (Δανιήλ 8:1,2, βλ. επίσης Δανιήλ 2:1, 7:1, 9:1, 10:1,4). Το βιβλίο της Αποκάλυψης δεν κάνει αυτούς τους ξεκάθαρους διαχωρισμούς· ο Ιωάννης απλώς αναφέρει το σκηνικό του οράματος μια φορά, στην αρχή (Αποκάλυψη 1:9,10).

του κάθε επαναλαμβανόμενου οράματος του Δανιήλ συσχετίζονται άμεσα, κάτι τέτοιο όμως δεν συμβαίνει με τις επτά εκκλησίες, τις σφραγίδες και τις σάλπιγγες στην Αποκάλυψη.⁹

Αντί για τις επαναλαμβανόμενες ιστορικές αναφορές του βιβλίου του Δανιήλ, στην Αποκάλυψη έχουμε το χιαστό ρητορικό σχήμα που οργανώνει τη δομή του βιβλίου και βοηθά στην κατανόησή του.

Το ευρύτερο πλαίσιο των σαλπιδίων δεν τους επιτρέπει να ερμηνευτούν με βάση γεγονότα που έλαβαν χώρα στο μακρινό ιστορικό παρελθόν. Στο έβδομο κεφάλαιο δίνεται η εντολή στους τέσσερις αγγέλους να κρατήσουν: “τους τέσσερις ανέμους της γης, για να μη πνέει ο άνεμος επάνω στη γη ούτε επάνω στη θάλασσα ούτε επάνω σε κάθε δέντρο... λέγοντας: Μη βλάψετε τη γη ούτε τη θάλασσα ούτε τα δέντρα, μέχρις ότου σφραγίσουμε τους δούλους του Θεού μας επάνω στα μέτωπά τους” (Αποκάλυψη 7:1-3). Στα επόμενα εδάφια βλέπουμε ότι αυτό το σφράγισμα αφορά τους 144.000. “Και άκουσα τον αριθμό των σφραγισμένων· 144.000 ήσαν σφραγισμένοι από κάθε φυλή των γιων Ισραήλ” (Αποκάλυψη 7:4). Το σφράγισμα των 144.000 σαφέστατα είναι γεγονός του έσχατου καιρού, όπως είδαμε στο έβδομο κεφάλαιο και θα δούμε πάλι στο κεφάλαιο 14. Καθώς ξεκινούν τα σαλπιδία, καταστροφές πέφτουν στη γη, τη θάλασσα και τα δέντρα, ακριβώς στα ίδια πράγματα που δεν πρέπει να βλαφτούν μέχρι το σφράγισμα των 144.000· συνεπώς οι σάλπιγγες σίγουρα αφορούν γεγονότα του έσχατου καιρού.

Επιπλέον, δίνεται η εντολή στις ακρίδες της πέμπτης σάλπιγγας “να μη βλάψουν το χορτάρι της γης ούτε κανένα χλωρό είδος ούτε κανένα δέντρο· παρά μονάχα τους ανθρώπους, που δεν έχουν τη σφραγίδα του Θεού επάνω στα μέτωπά τους” (Αποκάλυψη 9:4). Μολονότι αρκετές φορές συναντάμε την έννοια της σφραγίδας στην Αγία Γραφή,¹⁰ αυτό το εδάφιο αναφέρεται σε μια συγκεκριμένη σφραγίδα, “τη σφραγίδα του Θεού επάνω στα μέτωπα”. Η σφραγίδα αυτή αναφέρεται στη σφραγίδα της Αποκάλυψης 7:3,4, και έχει άμεση σχέση με το σφράγισμα των 144.000. Επομένως τα γεγονότα της πέμπτης σάλπιγγας διαδραματίζονται μετά το σφράγισμα των 144.000 και όχι στο ιστορικό παρελθόν.

Επίσης, ο στρατός των ακριδών (Αποκάλυψη 9:3-12) είναι ο ίδιος με αυτόν που αναφέρεται στο βιβλίο του Ιωήλ (βλ. 9:3 *Ο Στρατός των Ακριδών*). Το ευρύτερο πλαίσιο αφορά τον έσχατο καιρό, την “Ημέρα του Κυρίου” (Ιωήλ 1:15), όταν “ο ήλιος και το φεγγάρι θα κατασκοτεινιάσουν” (Ιωήλ 2:10). Η μάχη του στρατού των ακριδών συνδέεται με την τελευταία μάχη μεταξύ του Βασιλιά του Βορρά και του Βασιλιά του Νότου η οποία εκτυλίσσεται “στον έσχατο καιρό” (Δανιήλ 11:40, βλ. 9: *Οι Βασιλιάδες του Βορρά και του Νότου*).

Προσπάθειες να θέσουμε τα γεγονότα των επτά σαλπιδίων στο ιστορικό παρελθόν είχαν ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν φανταστικές, υποθετικές ερμηνείες των συμβολισμών, με αναφορές σε ασαφή ιστορικά γεγονότα που δεν συναντάμε ούτε σε μια συνηθισμένη εγκυκλοπαίδεια και την παράβλεψη κάποιων λεπτομερειών των προφητειών οι οποίες αν όντως αποτελούσαν μέρος της ιστορίας θα ήταν εύκολα αναγνωρίσιμες.¹¹

Επιπλέον, το ιστορικό μέρος κάθε οράματος του Δανιήλ ξεκινάει τη χρονική περίοδο του οράματος και όχι κάποια χρόνια πριν ή μετά. Αντιθέτως, οι περισσότερες ιστορικές ερμηνείες των γεγονότων των σαλπιδίων δεν ξεκινούν την περίοδο που ήταν εξόριστος ο Ιωάννης στην Πάτμο (γύρω στο 95 μ.Χ.), αλλά σε μια προγενέστερη ή μεταγενέστερη χρονική περίοδο.

⁹ Οι λεπτομέρειες κάθε οράματος του Δανιήλ συνδέονται μεταξύ τους. Για παράδειγμα, τα σιδερένια πόδια και τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της τέταρτης αυτοκρατορίας στο Δανιήλ 2 συνδέονται με τα σιδερένια δόντια και τα δέκα κέρατα της τέταρτης αυτοκρατορίας στο Δανιήλ 7. Παρομοίως, τα τέσσερα κεφάλια της τρίτης αυτοκρατορίας στο κεφάλαιο 7 συνδέονται με τα τέσσερα κέρατα προς τους τέσσερις ανέμους του ουρανού στο κεφάλαιο 8 και με τη βασιλεία που “θα συντριφτεί, και θα διαιρεθεί στους τέσσερις ανέμους του ουρανού” στο κεφάλαιο 11.

Αντιθέτως, οι συμβολισμοί και οι λεπτομέρειες των σαλπιδίων δεν μπορούν να συσχετιστούν με άλλες ‘ιστορικές’ περικοπές (τις επτά εκκλησίες ή τις επτά σφραγίδες). Για παράδειγμα, τα στοιχεία της πρώτης σάλπιγγας είναι χαλάζι, φωτιά, αίμα, δέντρα, χορτάρι και κάψιμο. Όλα αυτά δεν μπορούν να συνδεθούν με τα στοιχεία της πρώτης εκκλησίας (τα επτά αστέρια, τις χρυσές λυχνίες, τους ψευδοαποστόλους) ή με τα στοιχεία της πρώτης σφραγίδας (το πρώτο ζώο, τη φωνή βροντής, το λευκό άλογο, το τόξο, τα στεφάνια και τη νίκη). Παρόμοια και για τις υπόλοιπες σάλπιγγες είναι αδύνατη η σύνδεσή τους με τις αντίστοιχες σφραγίδες ή εκκλησίες.

¹⁰ Όπως η σφραγίδα του Αγίου Πνεύματος (Εφεσίους 1:13, 4:30, Β΄ Κορινθίους 1:22), η σφραγίδα της περιτομής (Ρωμαίους 4:11) και η σφραγίδα της αποστολής (Α΄ Κορινθίους 9:2).

¹¹ Στην ιστορική μέθοδο ερμηνείας του Δανιήλ κάθε θηρίο, μέταλλο και κέρατο μπορούν να ταυτιστούν με κάποια ευρέως γνωστά ιστορικά γεγονότα. Η πλειοψηφία όμως των μελετητών που υποστηρίζουν μια ιστορική ερμηνεία των σαλπιδίων της Αποκάλυψης δεν προσπαθούν καν να εφαρμόσουν κάπου στην ιστορία τα επιμέρους χαρακτηριστικά τους (όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της Αποκάλυψης 9:7-10 με τις ακρίδες, τις τρίχες σαν

Άλλοι σχολιαστές καταλήγουν ότι τα γεγονότα των σαλπίγγων συντελούνται μετά το “κλείσιμο της θύρας της χάριτος”, ότι η πτώση του θυμιατηρίου δείχνει ότι ο Ιησούς δεν μεσιτεύει πλέον στο ουράνιο αγιαστήριο και ότι η συγχώρηση των αμαρτιών δεν είναι πλέον δυνατή. Πράγματι στη διάρκεια των γεγονότων της έκτης σάλπιγγας δεν υπάρχει μετάνοια “και οι υπόλοιποι από τους ανθρώπους, που δεν θανατώθηκαν μ’ αυτές τις πληγές... δεν μετανόησαν” (Αποκάλυψη 9:20,21). Ωστόσο, ζητείται από τον Ιωάννη να προφητεύσει και πάλι (Αποκάλυψη 10:11) και μετά το έργο των δύο μαρτύρων (Αποκάλυψη 11:1-13) “και οι υπόλοιποι έγιναν έντρομοι, και έδωσαν δόξα στον Θεό του ουρανού” (Αποκάλυψη 11:11,13), κάτι που αποτελεί μια ολοφάνερη ανταπόκριση στη μεγάλη έκκληση της Αποκάλυψης 14:7, “Φοβηθείτε τον Θεό, και δώστε δόξα σ’ αυτόν”. Μια έκκληση που γίνεται πριν το κλείσιμο της θύρας της χάριτος (βλ. 15:5-8 *Το κλείσιμο της θύρας της χάριτος*). Επιπλέον, όταν σάλπισε η έβδομη σάλπιγγα, άνοιξε “ο ναός του Θεού μέσα στον ουρανό, και φάνηκε η κιβωτός της διαθήκης του μέσα στον ναό του” (Αποκάλυψη 11:19), δηλαδή η θύρα του ελέους είναι ακόμα ανοιχτή.

Το γεγονός που σηματοδοτεί το τέλος της περιόδου χάριτος συμβαίνει πριν πέσουν οι τελευταίες επτά πληγές, “ο ναός γέμισε με καπνό από τη δόξα του Θεού, και από τη δύναμή Του· και κανένας δεν μπορούσε να μπει μέσα στον ναό” (Αποκάλυψη 15:8).

Τέλος, αρκετοί ευαγγελικοί σχολιαστές ακολουθούν ένα εντελώς διαφορετικό χρονοδιάγραμμα των γεγονότων, όπου οι πιστοί μεταφέρονται στον ουρανό (η “αρπαγή της εκκλησίας”) πριν την περίοδο της μεγάλης θλίψης και πριν το σάλπισμα των σαλπίγγων. Όμως αυτή η θεωρία δεν στηρίζεται στην Αγία Γραφή, (βλ. 9: *Η Αρπαγή - Πότε;* και Παράρτημα 4). Σύμφωνα με αυτή την ερμηνεία τα γεγονότα των σαλπίγγων διαδραματίζονται στη μεγάλη θλίψη, μετά το σφράγισμα των 144.000 και πριν το κλείσιμο της θύρας της χάριτος. Στη διάρκεια των γεγονότων των σαλπίγγων ο Θεός θα απευθύνει μια τελευταία, σημαντική έκκληση μετάνοιας σε εκείνους που βρίσκονται στη “Βαβυλώνα” (ενώ οι πιστοί θα είναι στον ουρανό).

ΕΠΤΑ ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ: ΚΥΡΙΟΛΕΚΤΙΚΕΣ Ή ΣΥΜΒΟΛΙΚΕΣ;

Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας που πρέπει να εξετάσουμε είναι αν οι συμβολισμοί που χρησιμοποιούνται στις σάλπιγγες είναι κυριολεκτικοί ή αλληγορικοί. Προφανώς, η Αποκάλυψη στην πλειονότητά της είναι ένα αλληγορικό βιβλίο, αλλά η εκτεταμένη χρήση παρομοιώσεων¹² στις πρώτες έξι σάλπιγγες (κεφάλαια 8,9) υποδηλώνει μια αρκετά κυριολεκτική ερμηνεία. Ο Ιωάννης βλέπει κάτι “σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν με φωτιά... οι μορφές των ακριδών ήσαν όμοιες με άλογα... είχαν τρίχες σαν τρίχες γυναικών” κτλ. Οι λέξεις *όμοιος* και *σαν* φανερώνει μια ομοιότητα μεταξύ δυο πραγμάτων που συγκρίνονται, παρά μια μεταφορική ή συμβολική χρήση.

Αυτή η αντίληψη υποστηρίζεται από το χιαστό αντικατοπτρισμό των σαλπίγγων με τις επτά πληγές (βλ. 1: *Το Χιαστό Ρητορικό Σχήμα*). Ένα χαρακτηριστικό της δομής του χιαστού σχήματος που βοηθάει στην κατανόηση μιας περικοπής είναι ότι επιτρέπει να συγκρίνουμε τις αντίστοιχες ενότητες και να δούμε αν η αντικατοπτριζόμενη ενότητα χρησιμοποιεί σύμβολα και όρους με κυριολεκτική ή άκρως αλληγορική σημασία. Έτσι οδηγούμαστε να εξετάσουμε τις επτά πληγές και την κρίση της Βαβυλώνας. Οι επτά πληγές χρησιμοποιούν εικόνες που φαίνεται να είναι αρκετά κυριολεκτικές. Για παράδειγμα, η πρώτη πληγή προκαλεί “κακό και οδυνηρό έλκος στους ανθρώπους που είχαν το χάραγμα του θηρίου” (Αποκάλυψη 16:2). Δεν υπάρχει κάτι που να δείχνει ότι αυτό το έλκος δεν είναι κυριολεκτικό, ιδιαίτερα αφού αργότερα “βλασφήμησαν τον Θεό του ουρανού για τους πόνους τους και για τα έλκη τους” (Αποκάλυψη 16:11). Η θάλασσα και το νερό που γίνονται σαν αίμα (Αποκάλυψη 16:3,4), ο ήλιος που καίει τους ανθρώπους

τρίχες γυναικών, τα δόντια σαν δόντια λιονταριών, τους σιδερένιους θώρακες, τις φτερούγες σαν φωνή από άμαξες και τις ουρές όμοιες με σκορπιούς).

¹² Η παρομοίωση είναι σχήμα λόγου με το οποίο συγκρίνεται ή παραβάλλεται κάποιος/κάτι με κάποιον/κάτι άλλο και που εκφέρεται συνήθως με το μόριο ‘σαν’, αλλά και με το ‘όπως’, το ‘καθώς’, το ‘όμοιος με’ κ.α. Π.χ. ‘πετάει σαν πουλί’. Η μεταφορά από την άλλη, είναι ένα σχήμα λόγου με το οποίο ένα αντικείμενο ή μια αφηρημένη έννοια δεν εκφράζονται με το αντίστοιχο κυριολεκτικό τυπικό στοιχείο της γλώσσας, αλλά υποδηλώνονται με άλλη λέξη ή φράση, με την οποία έχουν ένα ή περισσότερα σημασιολογικά χαρακτηριστικά, π.χ. ‘κοιμάται με τις κότες’ (αντί κοιμάται νωρίς), (Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Μπαμπινιώτης).

(Αποκάλυψη 16:8,9), ο μεγάλος σεισμός (Αποκάλυψη 16:18) και το μεγάλο χαλάζι από τον ουρανό (Αποκάλυψη 16:21), όλα φαίνεται να είναι κυριολεκτικά φαινόμενα.¹³

Οι πληγές ακολουθούνται από την κρίση της Βαβυλώνας όπου χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό αλληγορική γλώσσα, όπως θηρία, κέρατα, μία γυναίκα, βουνά, με αρκετές ερμηνείες για τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται.¹⁴

Έχοντας υπόψη αυτό το πρότυπο ερμηνείας θα περιμέναμε και οι επτά σάλπιγγες να έχουν δυο μέρη, το πρώτο σχετικά κυριολεκτικό και το δεύτερο περισσότερο αλληγορικό.¹⁵ Αυτό ακριβώς φαίνεται ότι συμβαίνει, από το εδάφιο Αποκάλυψη 8:7 έως το 9:21, οι πρώτες έξι σάλπιγγες, αποτελούν μια σχετικά κυριολεκτική ενότητα, ενώ ακολουθεί μια αλληγορική στα κεφάλαια 10 και 11 (οι επτά βροντές, η βρώση του μικρού βιβλίου και οι δυο μάρτυρες).

8:5 Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΘΥΜΙΑΤΗΡΙΟΥ

“Και ο άγγελος πήρε το θυμιατήριο, και το γέμισε από τη φωτιά του θυσιαστηρίου, και την έριξε στη γη” και έγιναν φωνές και βροντές και αστραπές και σεισμός. Και οι επτά άγγελοι, που είχαν τις επτά σάλπιγγες, ετοίμασαν τον εαυτό τους για να σαλπίσουν” Αποκάλυψη 8:5,6. Στην αρχή του τέταρτου κεφαλαίου το σκηνικό μεταφέρεται από τα γεγονότα της γης (η ιστορία της Εκκλησίας, με τα μηνύματα προς τις επτά εκκλησίες, κεφάλαια 3,4), στα γεγονότα του ουρανού (“Ανέβα εδώ, και θα σου δείξω όσα πρέπει να γίνουν ύστερα απ’ αυτά” Αποκάλυψη 4:1). Τώρα η προσοχή μας επιστρέφει στα γεγονότα που συμβαίνουν στη γη όταν ο άγγελος ρίχνει το θυμιατήριο σε αυτή.

Η τελευταία εικόνα που αφορούσε το λαό του Θεού στη γη ήταν η Εκκλησία της Λαοδικείας (Αποκάλυψη 3:14-22). Η Εκκλησία αυτή ζει μέσα στην άνεση και την ευμάρεια “και δεν έχει ανάγκη από τίποτε”, και ο Χριστός αποζητάει να δημιουργήσει μια στενή προσωπική σχέση μαζί τους (“στέκομαι στη θύρα και κρούω”). Προφανώς, πολλοί θα ακούσουν την πρόσκληση Του - ενώ οι “τέσσερις άγγελοι” συγκρατούν τους ανέμους των ταραχών, ο Θεός σφραγίζει τους ξεχωριστούς δούλους Του, τους 144.000 (Αποκάλυψη 7:1-4).

Οι 144.000 ονομάζονται το “υπόλοιπο” (βλ. 12:17 *Το υπόλοιπο από το σπέρμα της*), και είναι μέλη της εκκλησίας της Λαοδικείας, από τη στιγμή που αυτή είναι η εκκλησία του έσχατου καιρού. Ο εφησυχασμός όμως των ψυχών της Λαοδικείας που δεν σφραγίζονται, όπως και αυτών που δεν ανήκουν στην Εκκλησία, θα κλονιστεί ξαφνικά από την απελευθέρωση των ανέμων (που συνδέεται με την πτώση του χρυσού θυμιατηρίου στη γη). Δεν θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι το γεγονός αυτό σημαίνει το τέλος της μεσιτείας του Χριστού που προσφέρει συγχώρεση στους μετανοούντες αμαρτωλούς, ούτε ότι παύει η βοήθεια του Αγίου Πνεύματος ή των αγγέλων προς τα παιδιά Του που φωνάζουν για βοήθεια. Είναι το τέλος της παρέμβασης του Χριστού στο να προστατεύει τον κόσμο από την καταστροφή που τους αξίζει και την οποία ο Σατανάς θέλει να προκαλέσει.

Αναμφίβολα σε αυτό το γεγονός αναφέρθηκε ο απόστολος Παύλος στην Α΄ Θεσσαλονικείς 5:3: “Επειδή, όταν λένε: Ειρήνη και ασφάλεια, τότε έρχεται επάνω τους αιφνίδιος όλεθρος, όπως οι πόνοι της γέννας στην έγκυο γυναίκα· και δεν θα ξεφύγουν”. Ακριβώς όπως οι πόνοι της γέννας γίνονται βαθμιαία όλο και πιο έντονοι υπάρχει μια κλιμάκωση στη δριμύτητα των καταστροφικών κρίσεων από την έβδομη σάλπιγγα έως την έβδομη πληγή, με αποκορύφωμα την τελευταία πληγή, όταν ο Θεός αναγγέλλει: “Πραγματοποιήθηκε!” και ο λαός Του “θα διασωθεί” (Αποκάλυψη 16:17, Δανιήλ 12:1). Ο Παύλος τονίζει όμως τον “αιφνίδιο όλεθρο” που δηλώνει την έναρξη του καιρού της θλίψης. Αυτή η αιφνίδια καταστροφή ξεκινά στην πρώτη σάλπιγγα.

¹³ Υπάρχουν κάποιοι συμβολισμοί σε αυτές τις περικοπές όπως ο ποταμός Ευφράτης (Αποκάλυψη 16:12) και τα ακάθαρτα πνεύματα σαν βάτραχοι (Αποκάλυψη 16:13). Ακόμα και το εδάφιο 13 χρησιμοποιεί παρομοίωση αντί για μεταφορά (“όμοια με βατράχους”) και αναφέρεται στην πληγή των βατράχων στην Αίγυπτο. Όπως θα δούμε στο κεφάλαιο 16:13 *Η Ακάθαρτη Τριάδα*, σκοπός αυτής της αναφοράς είναι να δείξει ότι τα ακάθαρτα πνεύματα που είναι “όμοια με βατράχους” θα βρίσκονται παντού.

¹⁴ Π. χ. “Τα δέκα κέρατα, που είδες, είναι δέκα βασιλιάδες... Τα νερά που είδες, όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη και έθνη και γλώσσες” (Αποκάλυψη 17:12,15).

¹⁵ Αυτό το πρότυπο το συναντάμε και στις σφραγίδες (κεφάλαια 4-7) που είναι εξαιρετικά συμβολικές. Η αντίστοιχη περικοπή, η εκτελεστική κρίση, στα κεφάλαια 19 και 20 είναι επίσης ιδιαίτερα συμβολική.

Ποιος είναι ο σκοπός του Σατανά; Γιατί επιφέρει την καταστροφή στον κόσμο; Κατ' αρχήν ο Σατανάς σκοπεύει να προκαλέσει πόνο και θλίψη στον Θεό βλάπτοντας τα παιδιά Του. Επίσης αποσκοπεί να διαστρεβλώσει το χαρακτήρα του Θεού, προάγοντας το σκεπτικό ότι ο Θεός είναι υπεύθυνος για το κακό που προκαλεί ο ίδιος, προσπαθώντας έτσι να πείσει τους ανθρώπους ότι ο Θεός δεν αξίζει την αγάπη και την αφοσίωσή τους. Οι επτά σάλπιγγες όμως λαμβάνουν χώρα μετά το σφράγισμα των 144.000 (βλ. παρακάτω) και αυτή η ομάδα αποτελεί μια ξεχωριστή απόδειξη, για το σύμπαν, της ικανότητας του Θεού να αγιάζει ανθρώπους που παραμένουν σταθεροί στην αγάπη τους και στην αφοσίωσή τους προς Εκείνον. Ο Σατανάς προσπαθεί απεγνωσμένα να κλονίσει την πίστη των 144.000 και να τους οδηγήσει να απορρίψουν τον Θεό (όπως προσπάθησε να κάνει με τον Ιώβ). Τέλος μέσα από τις ταραχές και τα δεινά των πληγών της έβδομης σάλπιγγας αναζητά ευκαιρίες για να αποθαρρύνει ή να εξουδετερώσει τους 144.000 και να αποτρέψει τον κόσμο να δεχτεί το μήνυμά τους.

8:7-11 ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΤΡΕΙΣ ΣΑΛΠΙΓΓΕΣ

“Και σάλπισε ο πρώτος άγγελος, και έγινε χαλάζι και φωτιά αναμιγμένα με αίμα, και ρίχτηκαν στη γη και το ένα τρίτο των δέντρων κατακάηκε, και κάθε χλωρό χορτάρι κατακάηκε.

Και σάλπισε ο δεύτερος άγγελος, και σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν με φωτιά ρίχτηκε στη θάλασσα και το ένα τρίτο της θάλασσας έγινε αίμα και πέθανε το ένα τρίτο των έμψυχων κτισμάτων που ήταν μέσα στη θάλασσα και το ένα τρίτο των πλοίων καταστράφηκε.

Και σάλπισε ο τρίτος άγγελος, και από τον ουρανό έπεσε ένα μεγάλο αστέρι που καιγόταν σαν λαμπάδα, και έπεσε επάνω στο ένα τρίτο των ποταμών, κι επάνω στις πηγές των νερών και το όνομα του αστεριού λέγεται Άψινθος και το ένα τρίτο των νερών έγινε άψινθος, και πολλοί άνθρωποι πέθαναν από τα νερά, επειδή έγιναν πικρά” Αποκάλυψη 8:7-11.

Οι πρώτες τρεις σάλπιγγες έχουν αρκετές ομοιότητες, χαλάζι και φωτιά αναμιγμένα με αίμα που πέφτουν στη γη, ένα μεγάλο βουνό που καίγεται με φωτιά πέφτει στη θάλασσα και τη μετατρέπει σε αίμα, και ένα μεγάλο αστέρι που καίγεται, κάνει τα νερά πικρά. Από τη στιγμή που όλα αυτά αποτελούν καταστροφές που θα προκαλέσει ο Σατανάς, τι ακριβώς θα είναι αυτές οι καταστροφές δεν μπορούμε να το προσδιορίσουμε. Ο Ιησούς είπε: “Από τώρα σας το λέω αυτό, πριν γίνει, για να πιστέψετε, όταν γίνει” (Ιωάννην 13:19), η ίδια αρχή ισχύει και εδώ, ο λαός του Θεού μέσω του Αγίου Πνεύματος θα αναγνωρίσει ότι αυτές οι καταστροφές αποτελούν εκπλήρωση προφητειών και αυτό θα τους βοηθήσει να γνωρίσουν σε ποιο σημείο της ροής των γεγονότων βρίσκονται.

Ούτως εχόντων των πραγμάτων υπάρχουν πιθανές εικασίες για τις μελλοντικές καταστροφές. Μια από αυτές είναι ότι μπορεί να υπάρξει μια πτώση ενός κομήτη ή ενός αστεροειδούς στη γη. Πριν λίγα χρόνια ο κομήτης Shoemaker-levy 9 έπεσε στον πλανήτη Δία. Καθώς πλησίαζε τον πλανήτη, κατακερματίστηκε λόγω της βαρύτητας, με αποτέλεσμα να φτάσουν στην επιφάνεια του πλανήτη κάποια μεγάλα κομμάτια (“σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν”;) και κάποια άλλα μικρότερα (“χαλάζι και φωτιά αναμιγμένα”);). Αν τα στοιχεία που συνθέτουν τους κομήτες θα μπορούσαν να προκαλέσουν αυτές τις πύρινες και δηλητηριώδεις καταστροφές που περιγράφονται σε αυτή την περικοπή, αποτελεί ένα ερώτημα που δεν μπορεί να απαντηθεί. Πολλοί επιστήμονες όμως πιστεύουν ότι ένα χτύπημα αστεροειδή στη γη προκάλεσε μεγάλη ζημιά στο παρελθόν, αποτελώντας την αιτία της εξαφάνισης των δεινοσαύρων και πολλών άλλων μορφών ζωής. Ασχέτως αν αυτό όντως συνέβη ή όχι, τα μοντέλα εξομοίωσης δείχνουν ότι η σύγκρουση με έναν μεγάλο αστεροειδή μπορεί πράγματι να προκαλέσει απίστευτες καταστροφές, ακόμη και αλλαγή του κλίματος της γης.

Μια πιο πιθανή εικασία θα μπορούσε να είναι ένας πυρηνικός πόλεμος με πολλαπλές πυρηνικές κεφαλές. Εκτός από τη φωτιά που θα προκληθεί και θα καταστρέψει τα δέντρα, τα χορτάρια και τα πλοία, η δηλητηριώδης ακτινοβολία θα μολύνει σαν “άψινθος” το νερό (κάνοντάς το πικρό) με αποτέλεσμα να πεθαίνει όποιος πίνει από αυτό. Από τη στιγμή που τα γεγονότα των σαλπίνγων είναι έργο του Σατανά, ίσως είναι πιο πιθανόν να αντιπροσωπεύουν κάποιο είδος πολέμου που θα μπορούσε εύκολα να υποκινήσει, αντί για μια σύγκρουση της γης με ένα ουράνιο σώμα που λογικά δεν μπορεί να ελέγξει.¹⁶ Επίσης η ορολογία των υπόλοιπων σαλπίνγων περιγράφει μια φοβερή πολεμική σύρραξη. Για

¹⁶

βλ. Ιώβ 9:5-10.

παράδειγμα, στην πέμπτη σάλπιγγα ο Ιωάννης βλέπει έναν στρατό “ακριδών” που μοιάζουν με “άλογα ετοιμασμένα για πόλεμο” και ακούγονται “σαν φωνή από άμαξες πολλών αλόγων, που έτρεχαν σε πόλεμο” (Αποκάλυψη 9:7,9). Όπως θα δούμε στο έννατο κεφάλαιο πρόκειται για τον ίδιο στρατό και πόλεμο που είδαν ο Ιωήλ και ο Δανιήλ. Η έκτη σάλπιγγα αναφέρει επίσης έναν τεράστιο στρατό, “ο αριθμός των στρατευμάτων του ιππικού ήταν δύο μυριάδες μυριάδων” και στον πόλεμο “θανατώθηκαν το ένα τρίτο των ανθρώπων, από τη φωτιά και από τον καπνό, και από το θειάφι που έβγαινε από το στόμα τους” (Αποκάλυψη 9:16-18). Το λεκτικό και οι εικόνες υποδηλώνουν μια παγκόσμια σύρραξη υποκινούμενη και κατευθυνόμενη από τον Σατανά: “Και επικεφαλής τους είχαν βασιλιά, τον άγγελο της αβύσσου” (Αποκάλυψη 9:11).

8:12 Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΑΛΠΙΓΓΑ

“Και σάλπισε ο τέταρτος άγγελος, και χτυπήθηκε το ένα τρίτο του ήλιου, και το ένα τρίτο του φεγγαριού, και το ένα τρίτο των αστεριών, ώστε να σκοτιστεί το ένα τρίτο απ’ αυτά, και η ημέρα να χάσει το ένα τρίτο από το φωτισμό της, το ίδιο και η νύχτα” Αποκάλυψη 8:12. Είτε πρόκειται για κομήτη, είτε για αστεροειδή ή πυρηνικές βόμβες ή κάτι άλλο, το είδος της εκρηκτικής καταστροφής και οι φωτιές που περιγράφονται στις τρεις πρώτες σάλπιγγες προκαλούν σύννεφα σκόνης και καπνού στην ατμόσφαιρα με αποτέλεσμα να σκοτεινιάσει και να προκληθούν σοβαρές κλιματολογικές αλλαγές. Τα γεωλογικά ευρήματα δείχνουν συσχέτιση μεταξύ των “σύντομων εποχών παγετώνων” και των ετών χωρίς καλοκαίρι με εκρήξεις ηφαιστειών. Ακόμη μοντέλα προσομοίωσης δείχνουν ότι ηφαίστεια, χτυπήματα από μεγάλους αστεροειδείς ή μια εκτεταμένη πυρηνική σύρραξη θα μπορούσαν να προκαλέσουν σκόνη και καπνό που εν μέρει θα κάλυπτε τον ήλιο. Η αναφορά ότι οι πληγές καταστρέφουν το ένα τρίτο μπορεί να μην αποτελεί μια προσπάθεια να προσδιοριστεί η έκταση της καταστροφής, αλλά μάλλον να είναι ο προσδιορισμός του Σατανά που είναι “άγγελος της αβύσσου” (Αποκάλυψη 9:11) ως ο υπαίτιος της καταστροφής. Ο Σατανάς παρουσιάζεται στη διάρκεια της πέμπτης σάλπιγγας και ξεκινά το καταστροφικό του έργο παρασύροντας “το ένα τρίτο των αστεριών του ουρανού” (Αποκάλυψη 12:4).

“Και είδα, και άκουσα έναν άγγελο να πετάει στο μέσον του ουρανού, ο οποίος έλεγε με δυνατή φωνή: Αλίμονο, αλίμονο, αλίμονο σ’ αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη, για τις υπόλοιπες φωνές της σάλπιγγας των τριών αγγέλων που πρόκειται να σαλπίσουν” Αποκάλυψη 8:13. Οι χαοτικές συνθήκες που προκαλούνται από τις πρώτες τέσσερις σάλπιγγες προετοιμάζουν το σκηνικό για τα τρία “αλίμονο” που ακολουθούν. Αυτά θα προκαλέσουν την πιο εκτεταμένη και σφοδρή περίοδο δεινών που γνώρισε η ανθρωπότητα μέχρι τότε και θα τραβήξουν την προσοχή κάθε ανθρώπου στη γη. Θα προετοιμάσουν επίσης το δρόμο για την πιο ισχυρή διακήρυξη του ευαγγελίου που έγινε ποτέ.